

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 129/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 2499/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2010 doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 2499/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ okrem iného uviedol, že „prostredníctvom súdneho exekútora Mgr. Ing. I. Š. so sídlom v N. doručil dňa 7. mája 2009 na Okresný súd v Žiline návrh o schválenie dohody o zmene účastníka v exekučnom konaní na strane povinného: A. M., ... v exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom Mgr. Ing. I. Š. so sídlom v N. vo veci oprávneného G., a. s., B., a to vstup J. M., ... popri doterajšej povinnej.

Dňa 10. novembra 2009 sťažovateľ podaním adresovaným predsedovi Okresného súdu v Žiline namietal prietahy v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 20 Er/2499/2007, kde súd mal rozhodnúť o zmene účastníka v exekučnom konaní.

Uznesením zo dňa 25. 11. 2009 sp. zn. 20 Er 2499/207-22 Okresný súd v Žiline rozhodol, že v exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom Mgr. Ing. I. Š. so sídlom v N. vo veci oprávneného: G., a. s., B., proti povinnej: A. M., ... nepripúšťa zmenu účastníka konania na strane povinného.

Voči predmetnému uzneseniu, ktoré bolo sťažovateľovi doručené, sťažovateľ nepodal odvolanie.

Odvolanie bolo podané právnym zástupcom oprávneného G., a. s., B.

Vyjadrením zo dňa 1. 12. 2009 sp. zn. 1 Spr S/383/09 sa podpredseda Okresného súdu v Žiline vyjadril k sťažovateľovej sťažnosti na prietahy v konaní, kde nečinnosť súdu ospravedlnil veľkým nápadom podaní ako aj poukázal na skutočnosť, že z podania oprávneného vyplýva skutočnosť, že nejde o zmenu účastníka konania ale o pristúpenie účastníka do exekučného konania a preto súd nemohol uplatniť smerodajnú 60 dňovú lehotu na rozhodnutie.“.

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti poukázal na § 37 ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a vyslovil, že podľa jeho názoru okresný súd mal o návrhu doručenom 7. mája 2009 rozhodnúť v lehote 60 dní od jeho doručenia.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „dĺžka konania o zmene účastníka v exekučnom konaní v jeho prípade je abnormálne predĺžená o 300 %, vec nie je právne ani skutkovo náročná,

on sám nijakým spôsobom nezapríčinil zbytočné prietahy v konaní, pričom súd je stále nečinný a neschopný vec právoplatne ukončiť“.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby takto rozhodol:

„1. Základné právo J. M. zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj právo zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo konaním Okresného súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 20 Er 24499/2007.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá vo veci ďalej konať bez zbytočných prietahov.“

Sťažovateľ okrem uvedeného požadoval, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a úhrada trov konania. K sťažnosti pripojil aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom.

Podpredseda okresného súdu na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní vo svojej odpovedi sp. zn. 1 Spr S/383/09 z 1. decembra 2009 okrem iného uviedol:

„Podľa vyjadrenia konajúcej vyššej súdnej úradníčky jej bolo dňa 14. 5. 2009 predložené podanie oprávneného označené ako návrh na pristúpenie povinného do konania spolu so zmluvou o prevzatí dlhu povinnej. Dňa 2. 11. 2009 bola súdu doručená žiadosť J. M., aby súd návrh oprávneného zamietol. Po preštudovaní návrhu súd zistil, že obsahom podania oprávneného je pristúpenie ďalšieho účastníka do exekučného konania a nie zmena účastníka konania. Keďže exekučný poriadok inštitúit pristúpenie účastníka do konania priamo neupravuje a nemožno ho subsumovať ani pod § 37 ods. 3 EP, nie je v tomto prípade smerodajná 60-dňová lehota na rozhodnutie súdu. Súd o návrhu oprávneného s prihliadnutím na množstvo exekučnej agendy, jej rôznorodosť a zaťaženosť exekučného súdu veľkým množstvom návrhov a námietok, rozhodol uznesením zo dňa 25. 11. 2009.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti hodnotím Vašu sťažnosť ako čiastočne dôvodnú. Vo veci došlo k určitému zdržaniu, ktoré bolo spôsobené zvýšenou zaťaženosťou tunajšieho exekučného oddelenia. Za toto zdržanie sa Vám v mene Okresného súdu Žilina ospravedlňujem. Po doručení Vašej sťažnosti bolo o návrhu uznesením rozhodnuté. Nemožno však súhlasiť s tým, že by vo veci nebola dodržaná zákonná 60-dňová lehota. Vzhľadom k tomu, že sa v tomto prípade nejedná o zmenu účastníka, ale o pristúpenie

d'alšieho účastníka do exekučného konania, nie je možné v tomto prípade túto lehotu aplikovať.”

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti smerujúcej proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa sťažovateľa spôsobené zbytočné prieťahy,

čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 Er 2499/2007.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že na základe návrhu oprávnenej obchodnej spoločnosti G., a. s., B. (ďalej len „oprávnená“), z 22. augusta 2007 prebieha na Exekútorskom úrade *súdneho exekútora Mgr. Ing. I. Š., so sídlom N.*, exekučné konanie proti povinnej A. M., ... (ďalej len „povinná“). V uvedenej veci súdny exekútor 7. mája 2009 doručil okresnému súdu návrh oprávnenej na schválenie dohody o zmene účastníka v exekučnom konaní na strane povinnej.

Po podaní sťažnosti sťažovateľom na priesťahy v konaní z 10. novembra 2009 adresovanej predsedovi okresného súdu okresný súd uznesením z 25. novembra 2009 nepripustil zmenu účastníka konania na strane povinnej. Proti označenému uzneseniu podala oprávnená 21. decembra 2009 odvolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté.

Podľa názoru sťažovateľa jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli v napadnutom konaní porušené najmä v súvislosti s tým, že okresný súd pri rozhodovaní o nepripustení sťažovateľa do konania nedodrжал 60-dňovú lehotu ustanovenú v § 37 ods. 3 Exekučného poriadku.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že *„dĺžka konania o zmene účastníka... je abnormálne predĺžená, pričom vec nie je právne ani skutkovo náročná...“*.

Účastníkmi exekučného konania sú oprávnený a povinný. Toto vymedzenie okruhu účastníkov je totožné s definíciou účastníkov konania, podľa ktorej je účastníkom občianskeho súdneho konania ten, koho za účastníka výslovne určuje zákon (§ 90 Občianskeho súdneho poriadku).

Inými subjektmi exekučného konania sú fyzické osoby alebo právnické osoby a orgány, ktoré majú v exekučnom konaní uložené povinnosti alebo v spojitosti s exekučným konaním môžu uplatňovať určité hmotné a procesné práva. Tieto práva a povinnosti sú upravené v druhej až štvrtej časti Exekučného poriadku. Tieto subjekty nemajú práva ani povinnosti prislúchajúce účastníkom konania.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ hoci namieta porušenie svojich práv, nie je a ani nebol účastníkom označeného namietaného exekučného konania, ktorého sa týka jeho námietka na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako podanú zjavne neoprávnenou osobou (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Bez ohľadu na uvedené je ďalej potrebné dodať, že pokiaľ sťažovateľ namieta nedodržanie 60-dňovej lehoty na rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka konania podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre uviedol, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať

len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti uplatnenými v sťažnosti vrátane žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2010